

Genusbudgetering

Som en del av arbetet för jämställdhet och mot diskriminering ska staden i arbetet med budgeten för 2016 påbörja arbetet med genusbudgetering (jämställdhetsbudgetering). Av anvisningarna till flerårsbudgeten framgår att nämnderna ska beskriva hur de avser ta fram underlag för genusbudgetering, dvs vilken könsuppdelad statistik som finns redan nu och vilken som kan tas fram samt hur fördelningen av resurser kan beskrivas i relation till detta. Avsikten är att belysa om och hur fördelningen av stadens resurser får olika konsekvenser för kvinnor och män. Stadsledningskontoret tar under våren fram och kommunicerar modeller för ändamålet.

Arbetet utgår ifrån de fyra nationella jämställdhetspolitiska målen:

- En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjligheter att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Stadsdelsförvaltningarna i norra innerstaden kommer gemensamt att inventera tillgänglig könsuppdelad statistik, både när det gäller t.ex. chefer och medarbetare och när det handlar om de serviceinsatser nämnden tillhandahåller. Utifrån resultatet av inventeringen och tydligare prioriteringar från kommunfullmäktige kan nämnden besluta om problemområden att studera vidare.

Grunden för jämställdhetsbudgetering är könsuppdelad statistik och uppföljning av resursfördelningen. Idag tar förvaltningen sällan fram och redovisar könsuppdelad statistik, förutom gällande personalfrågor såsom lönestatistik uppdelat på kön och yrkesbefattning. Möjligheterna att hämta könsuppdelad statistik i befintliga system är begränsade och kräver till stor del manuell bearbetning och sammanställning. Förvaltningen önskar att staden centralt utvecklar möjligheter att ta fram statistik.

I landet som helhet finns omfattande forskning inom olika områden som visar på skillnader mellan könen, och om på vilket sätt bakomliggande faktorer påverkar olika typer av statistiskt utfall. Genusvetenskaplig forskning kan innefatta allt från övergripande materialistiska analyser av resursfördelning i samhället till kartläggning av informella maktstrukturer i en specifik, begränsad kontext. Genusvetenskap som akademisk disciplin fokuserar huvudsakligen på att kartlägga och analysera vilken roll kön och genus spelar i samhället. Även frågor om sexualitet, klass, etnicitet eller andra typer av maktförhållanden kan studeras inom ämnet men det är vad man brukar kalla "genusperspektivet" som är den gemensamma nämnaren. En försvårande omständighet i bedömning av statistik baserad på två biologiska kön är att den inte tar hänsyn till vare sig upplevd könstillhörighet eller till ett tredje kön avseende individer som utifrån egna önskemål eller av social konsensus inte kategoriseras som man eller kvinna.

Genusfrågan är med andra ord mycket komplex. Det kan därför finnas en fara i ett ensidigt förlita sig på statistiska uppgifter om hur stadens verksamheter och resurser slår i förhållande till kvinnor och män, och dra slutsatser av detta utan hänsynstagande till bakomliggande faktorer.

Nedan redovisas vilka statistiska uppgifter som kan tas fram, samt i förekommande fall i vilka verksamhets- och utredningssystem uppgifter om könstillhörighet finns.

Barn och Ungdom

- Antal inskrivna barn i förskolan. (Verksamhetssystemet BoSko.)
- Nöjdhet hos vårdnadshavare till flickor respektive pojkar. (Förskoleundersökningen.)
- Antal barn i förskolan som får verksamhetsstöd för att de är i behov av särskilt stöd, samt resursfördelning av verksamhetsstödet. (Manuell hantering)
- Antal kvinnliga, manliga deltagare (vårdnadshavare/andra anhöriga till barnet) som deltar i föräldrastödsprogrammet Alla barn i centrum, ABC. (Verksamhetssystemet Plus-portalen)
- Antalet som deltar i tjej respektive killgrupper (Fält, Stockholmsenkäten)

Östermalms stadsdelsförvaltning

Karlavägen 104
Box 24156
104 51 Stockholm
Växel 08-508 10 000
Fax 08-508 10 099
ostermalm@stockholm.se
www.stockholm.se/ostermalm

- Drogvaneundersökning gällande ungdomar (Stockholmsenkäten)
- Förtroende för vuxna hos flickor respektive pojkar (Ung Livsstil)
- Antalet manliga kvinnliga föräldrar som deltar på föräldravandringarna (Manuell hantering)

Socialtjänst

Verksamhetssystemet Paraplyet genererar ingen statistik uppdelat på kön, utan all information som tas fram ur systemet måste bearbetas manuellt för detta ändamål.

- Antal placerade barn och ungdomar som uppnår målen för sin insats per uppdelat behovsområdena i BBIC (barnets behov i centrum)
- Insatskostnader socialpsykiatri och funktionsnedsättning. (Manuell hantering).
- Insatstyper inom funktionsnedsättning. (Manuell hantering).
- Missbruksproblematik och utvecklingen vid insats (Addiction Severity Index , ASI)
- Inkomna anmälningar och ansökningar till socialtjänsten, samt om personen varit aktuell tidigare, om det bli utredning, om det finns barn i familjen, mm. (Manuell hantering).
- Antal som får försörjningsstöd. Går även att jämföra ålder, medborgarskap, födelseland, biståndstid, försörjningshinder, mm. (via Swecos databas).
- Andel flickor/pojkar som familjehemsplaceras/HVB-placeras. (Manuell hantering).
- Andel flickor/pojkar som besöker ungdomsmottagningen (Manuell hantering).
- Feriearbetande ungdomar - hur sommarjobben fördelas mellan pojkar/flickor. (Manuell hantering).

Äldreomsorg

- Andel kvinnor/män som deltar i de anhöriggrupper som arrangeras för anhöriga till äldre (Manuell hantering)
- Andel kvinnor/män med biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende (Paraplysystemet).
- Antal beviljade timmar inom hemtjänst uppdelat på män/kvinnor (Paraplysystemet).
- Nöjdheten på flera olika områden bland personer som bor på våra äldreboenden samt äldre som får hemtjänst. (Brukarundersökning).

Östermalms stadsdelsförvaltning

Karlavägen 104
Box 24156
104 51 Stockholm
Växel 08-508 10 000
Fax 08-508 10 099
ostermalm@stockholm.se
www.stockholm.se/ostermalm

Stadsmiljö

- Känsla av trygghet i stadsdelsområdet. (Stadsmiljöenkäten och Trygghetsmätningen.)
- Nöjdhet med skötsel av park- och grönområden. (Stadsmiljöenkäten och Trygghetsmätningen.)

Personal

Personalstatistik är oftast sorterbar efter kön där kan man se fördelningen mellan kvinnor respektive män inom olika verksamhetsområden, befattningar, andel manliga respektive kvinnliga chefer, samt jämföra detta med andelen anställda.

I Nyckeltalsinstitutets årliga rapport JÄMIX presenteras drygt tjugo nyckeltal, de som ingår i Jämställdhetsindex är följande:

- Andel kvinnliga chefer
- Skillnader mellan kvinnors och mäns löner
- Skillnad i långtidssjukfrånvaro mellan kvinnor och män
- Uttag av föräldradagar
- Skillnad i sysselsättningsgrad
- Skillnad i andel tillsvidareanställda
- Andel yrkesgrupper där könsfördelningen är 40-60 %
- Andel kvinnor i högsta ledningsgruppen
- Jämställdhetsarbete

Därutöver

- AMI-värde i medarbetarenkätens förvaltningsövergripande resultatrapportren Könsuppdelade resultat kan beställas mot en tilläggskostnad.

Östermalms stadsdelsförvaltning

Karlavägen 104
Box 24156
104 51 Stockholm
Växel 08-508 10 000
Fax 08-508 10 099
ostermalm@stockholm.se
www.stockholm.se/ostermalm